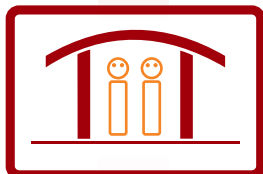

Léto 2009

SAMARITÁN

SLUŽBY PRO LIDI BEZ DOMOVA
magazín

 Charita
Česká republika

Samaritán - služby pro lidi bez domova
Moravní 936, 765 02 Otrokovice; tel.: 577 925 083, 605 564 039

Charita sv. Anežky Otrokovice

Obsah

Slovo vedoucího.....	1
Události	
Uživatelé si opravili ping-pongový stůl.....	2
Plánujeme vznik nové služby	2
Lékařská služba pro lidi bez domova.....	3
Uživatelé zbudovali chodník před AD.....	4
Táborák.....	4
Setkání terénních pracovníků zlínského kraje.....	5
Rozhovor.....	6
Resocializační program trochu jinak.....	7
Ze života našich klientů.....	8

Slovo vedoucího

Již potřeťi zdravím všechny spolupracovníky, instituce a organizace SSLD prostřednictvím úvodníku časopisu Samaritán, který píšu v době očekávání výzev na projekty, které budou podávány v rámci Individuálního projektu na poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji. Každý pracovník služeb sociální prevence je jistojistě zvědav, jak bude vypadat finální verze podmínek zadavatele tak, jako celý tým SSLD. My vzhlížíme k tomuto způsobu financování s velkým očekáváním.

Nicméně se nezaměřujeme jen na přípravu a následně psaní projektů, ale také na přímou práci s uživatelem. Rozhodli jsme se v letních měsících uskutečnit některé aktivity, které napomohou ke zkvalitnění soužití uživatelů na ADS. Tyto aktivity jsou zaměřeny na smysluplné využívání volného času uživatelů a více se o nich dovíte v aktualitách.

Jsem rád, že mohu konstatovat, že bylo obnoveno jednání se zástupci města Holešova ohledně realizace Terénního programu Samaritán na tomto území. Naším cílem zde je

pomáhat jak lidem bez domova, tak početné romské komunitě zdržující se především v prostorech ulice Školní. Chceme navázat na naše zkušenosti podložené několikaletou prací v terénu a hledat další možnosti, jak reagovat na potřeby lidí ohrožených sociálním vyloučením.

Významnou část tohoto čísla časopisu tvoří ilustrační kazuistiky některých uživatelů služeb SSLD. V rámci pracovního kolektivu jsme se rozhodli uveřejňovat a upozorňovat na komplexní práci s uživateli všech námi realizovaných služeb.

Jak je možno sledovat, tak život zařízení SSLD přináší stále nová očekávání podložená nápady jednotlivých pracovníků služby. Sociální služby samy o sobě mají velký rozvojový potenciál, který je v současné době bohužel utlumen nedostatkem finančních prostředků a pesimistickými prognózami budoucího vývoje.

Mgr. Tomáš Bernatík – vedoucí SSLD

Uživatelé si opravili ping-pongový stůl

Smysluplné využívání volného času u uživatelů ADS je vždy předmětem diskusí pracovníků služby. Stále se snažíme hledat možnosti, jak dosáhnout tohoto dosti nesnadného cíle. Proto jsme byli velmi potěšeni, když s jedním nápadem přišli sami uživatelé služby. V minulosti měli uživatelé přístup k ping-pongovému stolu, který se ale v loňském roce poničil. Došlo k poškození celé plochy stolu. Uživatelé se proto rozhodli si ho sami opravit. Pracovníci ADS zajistili potřebné vybavení pro opravu, vše ostatní už vykonali sami uživatelé. Uživatelé tak mají možnost se sportovně realizovat v odpoledních hodinách, kdy jsou ukončeny další aktivity na ADS, případně po příchodu ze zaměstnání. V současné době probíhá

turnaj mezi uživateli služby a plánujeme, že v budoucnu uspořádáme turnaj pro uživatele okolních AD, se kterými spolupracujeme.

Plánován vznik nové služby „Nízkoprahové denní centrum Samaritán“

Jedním z cílů zařízení SSLD je komplexní nabídka služeb pro lidi bez domova. Jednou z posledních významných služeb chybějících v mozaice péče o tyto lidi na území ORP Otrokovice je vznik nízkoprahového denního centra (dále jen NDC). Protože byl v minulosti rozpracován projektový záměr na realizaci hygienického servisu pro tuto cílovou skupinu, rozhodli jsme se po vzájemné diskusi s odpovědnými pracovníky za plánování sociálních služeb OSV Otrokovice přepracovat tento záměr na vznik NDC. Tato služba by akceptovala potřebu zajištění hygienické pomoci pro lidi bez domova, dále by však obsahovala ještě jiné činnosti, které by pomáhaly budoucím uživatelům při řešení jejich obtížné sociální situace. Jde především o pomoc

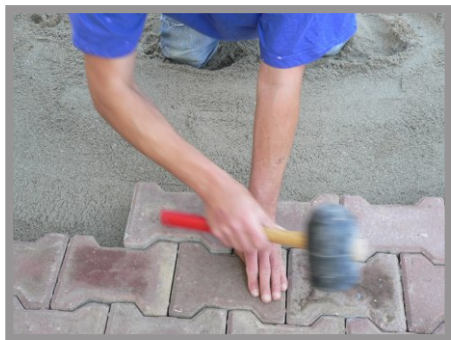
sociálního pracovníka, možnost vyprat si ošacení, získat zdarma stravu. Projekt by měl sloužit jako další pomoc při řešení otázky bezdomovectví v Otrokovicích s dopadem na celý Zlínský kraj. Projektový záměr na vznik této nové služby byl zařazen do rozvojových opatření Zlínského kraje s vazbou na volné finanční prostředky v rámci Individuálního projektu na poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji. Případné prostorové zázemí služby by bylo zajištěno ze zdrojů města Otrokovice.

Lékařská pomoc pro lidi bez domova

Lidé bez domova žijící v prostředí ulice často trpí nemocemi různého typu jako např. nemoci kůže, oběhové soustavy, dýchací soustavy, infekce a parazitární nemoci či zevní poranění. I přes tyto zdravotní potíže, které jsou mnohdy závažného charakteru, nevyhledávají pomoc zdravotnického personálu. Proto jsme se rozhodli ve spolupráci s MěÚ Otrokovice zahájit diskuse o vzniku lékařské pomoci pro lidi bez

domova vyskytujících se na území ORP Otrokovice. Zajištění tohoto druhu pomoci pro lidi bez domova s sebou avšak nese velké množství nejasností. Lidé bez domova mají často dluhy u zdravotních pojišťoven, nemají průkaz zdravotního pojištění, nemají finanční prostředky na úhradu poplatků u lékaře a doplatků na léky. Snahou pracovníků SSLD, MěÚ Otrokovice a zdravotnických pracovníků bude v co nejbližší době vyjasnit tato omezení vzhledem k cílové skupině, které by měla být služba poskytována a zřídit ordinaci praktického lékaře pro lidi bez domova, kterou např. provozuje Charita Olomouc.

Uživatelé zbudovali chodník před azylovým domem

Z důvodu špatné dostupnosti k zadním prostorům u dřevěné budovy sousedící s ADS bylo nutno zbudovat chodník, který by tento problém vyřešil. Jelikož se snažíme aktivizovat pracovní návyky u uživatelů našich služeb, dostali tento nelehký úkol na starost právě oni. Za pomoci pracovníků ADS byl zhotoven chodník, který zpřístupňuje zadní část budovy, kde je nově umístěna kancelář terénních pracovníků. Uživatelé chodník vyhotovili velmi pečlivě a precizně. Materiál na výstavbu chodníku dodaly TSO, kterým za tuto službu velmi děkujeme.

Táborák

V úterý 9. června 2009 v podvečerních hodinách jsme se u Samaritánu zahřáli. Zaměstnanci ADS připravili pro všechny uživatele služby táborák, na kterém nechybělo opékání buřtů, dobrá nálada a příjemná atmosféra.

K velké radosti organizátorů se akce zúčastnila většina uživatelů a jediné co chybělo, byla kytara, na kterou by mohl někdo zahrát. Jelikož to nebyla poslední akce tohoto druhu, jak se nechali slyšet zaměstnanci, do příště snad bude i kytarista.

Setkání terénních pracovníků Zlínského kraje

Dne 7.5.2009 proběhlo v pořadí již druhé setkání terénních pracovníků Zlínského kraje. Hostitelskou organizací se tentokrát stal Tulip Uherské Hradiště.

Setkání se zúčastnili terénní pracovníci z Tulipu, z Unie Kompas Zlín, dále zástupce otrokovického Samaritánu a pracovník nízkoprahového centra pro děti a mládež ve Vizovicích – NZDM Vitek.

Vymětalová z Unie kompas Zlín.

Streetworkeři si na setkáních předávají cenné pracovní zkušenosti z práce s klienty, ale také z oblasti byrokracie, se kterou se všichni potýkáme, a která nám zabírá hodně času. Setkání iniciovala a také vedla Zdenka

Jak klienti azylového domu pomáhají v otrokovické Naději

(Rozhovor s Pavlem Polákem, ředitelem otrokovické Naděje. Táže se Mgr. Tomáš Bernatík, vedoucí SSDL)

Již několik let spolupracuje ADS s Nadějí o.s. Otrokovice (dále jen Naděje) v rámci pracovní-resocializačního programu, který si klade za cíl získat či znovuobnovit pracovní návyky u uživatelů služby. Abychom čtenářům přiblížili tuto spolupráci, tak jsme se rozhodli oslovit bývalého vedoucího ADS a současného ředitele Naděje Bc. Pavla Poláka s prosbou o rozhovor.

Jak vlastně tato spolupráce vznikla?

Hledali jsme nové příležitosti pro uživatele, kteří využívali pracovní-resocializačního programu. Napadlo nás to společně s paní ředitelkou Ludvíčkovou (tehdejší ředitelka Naděje) v rámci diskuse o našich službách. Myslím, že především Naděje musela udělat relativně odvážný krok.

Jak dlouhou dobu probíhá tato spolupráce?

Spolupráce začala někdy v prvním pololetí 2007.

Myslíte si, že je tento druh pracovní aktivizace vhodný pro uživatele služby ADS?

Myslím, že rozhodně ano. Uživatelé vaší služby jsou vytrženi ze stereotypního prostředí, potkávají nové lidi, jsou před nimi nové úkoly a možnosti. Myslím, že je to motivující. Jsem přesvědčen, že se k nim naši zaměstnanci chovají partnersky. Dochází i k tomu, že si uživatelé Samaritánu vytvářejí pěkný vztah s našimi uživateli. Je to povzbuzení pro nás i pro ně.

Jaká je spokojenost pracovníků Naděje s prací uživatelů ADS?

Nechceme po uživatelích Samaritánu velké výkony. Mají tu prostor pro seberealizaci a jsou užiteční. To je smyslem jejich působení.

Resocializační program trochu jinak

Kolegyně z brněnského Prahu se dozvěděla o našich aktivitách a požádala mne o malý rychlokurz, kde by načerpala znalosti o následném zpracování vlny. Protože působí v zařízení, jehož klienti mají psychiatrické potíže, snažila jsem se náplň kurzu sestavit podle jejich možností tak, aby nabytých dovedností využili co nejvíce. Po příjezdu jsem ji provedla dílnou a zde viděla klienty, kteří pletli košíčky z papíru. Projevila přání se tuto techniku naučit, jenže v tom byl trochu problém. Tuto techniku se totiž naučil jeden z těch klientů sám. Požádala jsem ho proto o laskavost, jestli by oné paní nevysvětlil, jak se to dělá. Zpozvzdálí jsem je sledovala a napadlo mne, jestli by se tohoto efektu nedalo nějak využít ve prospěch našich klientů. Jsou totiž vesměs uzavření a s komunikací mají problémy. Ale kdyby se naučili touto formou komunikovat a vystupovat a ztratili ostych, mohlo by jim to pomoci v běžném životě. Kurz byl pro obě strany velmi přínosný, pracovnice

v sociálních službách jiného typu poznala, že klienti azylových domů jsou lidé jako každý jiný a doufám, že bude tento poznatek prezentovat i před laickou veřejností.

Na základě této pozitivní zkušenosti jsem se rozhodla nabízet kurzy pořádané klienty jiným sociálním zařízením a kontaktovala jsem kolegyně v Uherském Hradišti. Návrh uvítaly a tak jsem s klientem, který měl kurz pořádat, odjela do Denního centra. Kurzu se zúčastnili jak mentálně postižení klienti Centra, tak psychotičtí klienti z Jarošova. Klienta, který měl kurz pořádat, jsem seznámila s prostředím a ujistila jsem ho, že v případě jakéhokoliv problému může kurz přerušit a může se

z Centra vzdálit. Kurz nakonec proběhl velmi zdařile a úspěšně, zúčastnily se ho i ostatní pracovníce Centra a klient azylového domu byl překvapen, jaký zájem o jeho přednášku byl. Posléze se mi přiznal, že měl trochu obavy z těchto mentálně postižených a mně nezbyvá než konstatovat, že je to tak trochu paradox: pracovníce Centra byly v rozpacích, že jim bude kurz dělat bezdomovec a bezdomovec neměl vůbec žádné ponětí, kdo jsou mentálně postižení a měl z nich strach. Jediní, komu bylo jedno, kdo je odkud, byli klienti Denního centra; byli spontánní jako vždy a my jsme pro ně byli vítaným zpestřením. Možná, že toto by mohl být jeden ze způsobů integrace handicapovaných lidí do společnosti.

Bc.M. Novotná - vedoucí resoc. programu

Ze života našich klientů

Pan David

Pan David přišel do AD na konci roku 2008. Ztratil zaměstnání a přišel o byt. Nejdříve využil služby noclehárny, a protože byl bez finančních prostředků, tak si nocleh odpracoval. Během této doby projevil zájem o ubytování na ADS, a jelikož si vyřídil zdravotní prohlídku a zaevidoval se na úřadu práce, přijali jsme ho. Během svého pobytu ochotně vypomáhal s prací na ADS a od začátku roku 2009 si chodil hledat práci. Jeho snaha se vyplatila a našel si pracovní místo i s ubytováním.

Pan Michal

Pan Michal přišel na ADS na začátku roku 2008. Nejdříve jako většina uživatelů využíval službu Noclehárna Samaritán. Poté se dostal na ADS. Neměl práci, s rodinou neudržoval kontakt, měl spoustu dluhů. Jelikož byl zaevidován na úřadu práce a pobíral dávky v hmotné nouzi, sociální odbor mu platil ubytování. Z jara neustále čekal na práci, kterou měl slíbenou od známého, ale tu nedostal a začal pracovat v jiné

firmě, ve které to nakonec nevyšlo podle očekávání a vyšlo najevo, že se jedná spíše o práci příležitostnou a navíc daleko od ADS. Jelikož během této doby přišel o možnost výplaty sociálních dávek, dostal se do platebních problémů a musel mu být ukončen pobyt. Po měsíci řešení této situace a využívání služby Noclehárna Samaritán, se opět vrátil na ADS. Byl domluven splátkový kalendář, během měsíce si našel práci, kterou má dodnes a začínáme společně řešit otázku dluhů. Potěšující je i zlepšení rodinných vztahů. Nyní pan Michal zvažuje odchod z ADS a hledá si jiné ubytování.

Pan Vojta

Pan Vojta do azylového domu přišel na konci roku 2008 prostřednictvím pracovnice OSV. Byl ve velmi špatném zdravotním stavu, z těchto důvodů se nedostavil na schůzku na úřadu práce a hrozilo mu vyřazení z evidence ÚP. Se sociální pracovnící bylo domluveno, že v azylovém domě zůstane alespoň do konce roku, aby se mohl jeho zdravotní stav zlepšit a také aby si mohl vyřešit problémy

s ÚP. V novém roce situace vypadala tak, že pan Vojta doložil všechna potřebná potvrzení od lékařů na úřad práce, ti ho ponechali v evidenci uchazečů o zaměstnání a on tak mohl zůstat bydlet v ADS. Zdravotní stav se zlepšil a pan Vojta chodí pravidelně na kontroly.

Pan Petr

Muže jsme intervenovali v lese na začátku roku 2008. Nikdy dříve nebyl terénními pracovníky osloven. Měl jen spací pytel a několik dek, nad nimiž měl napnutou igelitovou plachtu. Živil se sběrem barevných kovů. Jeho týdenní příjem byl okolo 200,- Kč. Hned druhý den jsme muži vyřídili OP, byl zaregistrován na ÚP a zažádal si o dávky pomoci v hmotné nouzi. Třetí den jsme se s mužem, který byl bez prostředků, dohodli na schůzce a následně byl muž převezen do Azylového domu Samaritán. Zde byl ubytován. Muž se nedokázal orientovat v sociální systému, a tudíž sám nevyhledával pomoc. Po několika týdnech se klient aktivně zapojil do pracovní-resocializačního programu. Nyní

uživatel pracuje na plný pracovní úvazek a plánuje návrat k běžnému způsobu života. Díky intervencím terénního pracovníka začal okamžitě řešit svoji krizovou životní situaci a během tří dnů byl ubytován na ADS.

Pan Jan

Muž byl kontaktován ve Zlíně na nádraží ČD. Pan Jan žil již mnoho let na ulici. Střídavě pobýval i v azylových zařízeních. V létě ho terénní pracovníci našli ve velmi špatném zdravotním stavu. Na těle měl hnisající rány a dolní končetiny zasaženy bércovými vředy. Byl sankčně vyřazen z ÚP, takže nepobíral žádné soc. dávky. Odmítal jít do nemocnice ze strachu před bolestivým ošetřením. Terénní pracovníci se snažili ho o potřebě hospitalizace přesvědčit. Byla přivolána sanitka, která ho dopravila do nemocnice, ale ještě téhož dne odtud utekl. Jeho zdravotní stav se den ode dne zhoršoval. V říjnu se mohl opět zaregistrovat na ÚP a na OSV MMZ, což učinil za doprovodu a s podporou terénních pracovníků. Tomu předcházelo také vyřízení nového

OP. Záměrem bylo pomoci mu vyřídit dávky, zprostředkovat zdravotní ošetření a ubytovat ho na azylovém domě. Přesto, že tomuto muži věnovali terénní pracovníci mnoho času a úsilí, nepodařilo se dosáhnout kýžené pozitivní změny v jeho životě. Pan Jan se nedostavil hned na první schůzku na ÚP, a byl znovu sankčně vyřazen. Přes varování terénních pracovníků, kteří mu doporučovali okamžitou hospitalizaci, odejel do Přerova, kde v listopadu na ulici zemřel. Pravděpodobnou příčinou byla infekce zavlečená do jeho otevřených ran.

Toto je příklad toho, jak náročná je práce terénních pracovníků, a že se někdy ani přes vynaložení značného úsilí, nepodaří přivést případ k úspěšnému konci. Respektujeme svobodu našich klientů.

*Pohodové léto
s nezapomenutelnými zážitky
Vám přeje kolektiv
zaměstnanců*

Charita sv. Anežky
Otrokovice

SAMARITÁN
SLUŽBY PRO LIDI BEZ DOMOVA

 Charita
Česká republika

Činnost SSLD podporují:

zlín.

OTROKOVICE

MĚSTO
NAPAJEDLA